10-a JARO, N-o 417 MONATA ESPERANTO-GAZETO 25. MAJO 1934

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO, ADMINISTREJO K SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO : 67, avenue Gambetta, Paris 20e
Poŝtĉekaj kontoj je nomo de SAT-Paris : Bruxelles n-o 350 189, S'Gravenhage n-o 211 533, Kopenhago n-o 4 986, Paris n-o 1234 22, Stokholmo n-o 74 153, Wien n-o D-109 068, Zagreb n-o 41 448, Zürich n-o VIII-200 49. Alilande oni pagu per poŝtmandato jenomo de SAT, bonvalutaj devizoj en rekom. letero aŭ bankĉeko je nomo de « L. Bannier ».

KAŬZOJ K EFIKOJ DE MODESTA BROŜURO

La 2-an de junio estos pasintaj 47 jaroj, de kiam d-ro Zamenhof sub la pseŭdonimo Esperanto aperigis la unuan, tre simplan k neampleksan gramatikon de esperanto. Post longaj klopodoj, por trovi eldoniston. Zamenhof ja vivis en la cara Rusio, en la Rusio aŭtokrata, jam tiutempe aktive subminita de liberecamaj elementoj. Ĉu nova subminaĵo minacis en la formo de tiu ĉi eta, modestaspekta broŝuro, kies aŭtoro kaŝis sin sub pseŭdonimo k kiu adresis sin kun tiom strangaspekta lingvo al ruslingvanoj ?

— Utopiisto ! diris unuj. — Danĝera internaciisto, emis konkludi aliaj. Sed estis ankaŭ kelkaj personoj, kiuj aĉetis tiun ĉi broŝuron, k kiuj, ial, interesiĝis tiom pri ĝi, ke ili trastudis la tutan verketon k kiuj post tiu studado komunikis siajn nomon k adreson al la iniciatinto, d-ro Zamenhof. La utopiisto de l'unuj, la danĝera internaciisto de l'aliaj ekhavis disĉiplojn !

Kaj la disĉipla rondo baldaŭ plivastiĝis, infektante homojn de aliaj landoj ; ĝi fariĝis pli k pli granda... Kaj venis momento, kiam la majstro, tiu studema homo, tiu ĉambra scienculo, ĝis tiam modeste kaŝita en sia kabineto, surpaŝis la tribunon : Bulonjo-ĉe-Maro, en la jaro 1905. Kaj tio ripetiĝis regule ĉiujare, okfoje en la sekvo... ne pro oratoremo de la ĉambra scienculo, nek pro avido rikolti gloron k aplaŭdon. Ĝi estis la konscio pri devo, kiu instigis lin kongresparoladi, kiel ĝi estis la devokonscio, kiu instigis lin traduki el multaj lingvoj klasikajn verkojn, por ĝisfunde elprovi la solidon k uzeblon de sia kreaĵo. Kaj per tiuj paroladoj ni ankaŭ pli profunde ekkonas, kia estis la baza instigilo, kiu verkigis al Zamenhof la mondlingvon.

Esperantismo.

Kiujn temojn do elektis d-ro Zamenhof por siaj paroladoj ĉe kongresoj ? Ne estas malfacile imagi, ke li spirite vidis antaŭ si la aŭskultontaron, konsistantan el anoj de dekoj da diversaj nacioj. Al tiuj ĉi homoj, kiuj trovis sufiĉe da entuziasmo k fervoro, por dediĉi al lia lingva kreaĵo tempon, energion k monon, kiuj kredis al la vivanteco de esperanto, kiuj komprenis la universalan lingvon k povis esprimi sin per ĝi, li povis direkti nur vortojn komune akcepteblajn k komprenotajn ne nur *sone*, sed ankaŭ *sence* laŭ sama maniero. Kaj li tiel konfesis sian kredon, sian esperon, ke la lingvo servos por interfratigi la popolojn k la rasojn k starigi regnon de mondpaco. Ĉi tiuj ideoj venantaj el granda koro, estis la profunda instigilo de Zamenhof por « iniciati » la lingvon vivigotan. Kaj sendube sen tiu ideo homoj ne estus oferintaj tiom multe, por ellerni la lingvon k poste renkontiĝi ie ajn en la mondo kun *samideanoj*, kun la celo *vivigi* la artefaritaĵon.

Estus ja maljuste, se ni, kiuj uzas esperanton kiel ilon en la liberiga batalo de la proleta klaso, volus ignori tiun fakton, ke la movado ekiris k ekkreskis, puŝate de *ideo ligita kun la lingvo*, ideo enkorpiĝinta en la movado k entenata en la vorto « esperantismo ».

Kiam la laboristaj esperantistoj komencis apartiĝi el la komuna ujo, kiu mikse kunigis homojn el ĉiuj tavoloj k klasoj de la socio, la movado jam akiris ian gravon k atentindan disvastiĝon en ĉiuj landoj de la terglobo. La lab. esperantistoj faris tiun apartiĝon plenkonscie, por servigi esperanton al la klasaj interesoj de la tutmonda proletaro. Sed ili tial havis neniajn motivojn, por riproĉi al la aŭtoro de esp-o lian naiv-animan kredon pri homara interklasa paco sen ŝanĝo de la tuta socia strukturo. Ĉar, kiel ni vidis, sen tiu kredo esp-o verŝajne neniam estus kreita, k sen tiu kredo ĝiaj unuaj adeptoj ne estus havintaj la impulson por vivigi ĝin.

Kelkaj seniluziiĝoj.

Ĉu Zamenhof konsciis pri la *interna* forto viviganta lian kreaĵon, kiam li ektransdonis ĝin al la publiko en la formo de broŝuro ? Certe jes, sed — pli per intuicio ol per rezonado. Neniu inventanto ŝuldas sian eltrovon al pure racia laboro ; la intuicio ĉiam ludas gravan rolon.

Se Marks estis tro optimista rilate plenumiĝon de la socia transformo en periodo tre proksima, Zamenhof certe havis troan optimismon rilate la finvenkon de esperanto. Sed ĉu tio signifas, ke li estus rezigninta je sia elpaŝo de la 2. junio 1887, se li estus antaŭvidinta, ke post duona jarcento ankoraŭ stagnas la afero ? Mi estas konvinkita, ke ne. Jarcentoj ne ludas rolon en la fluo de l'historio ; jarmilojn bezonas travivi la homaro, por zigzage antaŭenmarŝi kun refaloj oftaj k subitaj.

Ni travivas en nia epoko tute evidentan regreson rilate la spiritan k kulturan kampon de batalo. Mi ne povas konsenti pri tio, rigardi kiel kompensaĵon la akirojn de l' tekniko (aviado, maŝinaro, ktp.). Precipe ĉe la vido, ke tiuj akiroj servas pli al detruo ol al konstruo. Esperanto, esprimo de la teknika periodo, signifas per si mem ankoraŭ nenian spiritan k kulturan *pluson*, sed ĝi povas formi unu el la stilzoparoj por kultura progreso, kiun lastan mi povas imagi nur sennacieca.

La seniluziiĝoj rilate la rapidan ritmon de l'progreso de esp-o estas duspecaj ; ili rilatas *a*) la homojn kiel individuojn, k *b*) la homaron kiel tuton. — A) Ni observas lernantojn en niaj kursoj, kiuj komence montras tre bonan lernvolon k komprenemon, sed tamen en iu momento forlasas la kursojn k absolute ne plu pensas pri esperanto, aŭ — se ili pensas pri ĝi, kun ia malamikeco, kiu igas ilin ofte veraj kontraŭuloj k *mal*propagandistoj de nia ideo k movado. Ni vidas ankaŭ finlernintojn, kiuj

praktikas pli malpli grandskale esp-on dum pluraj jaroj. Kaj tiam venas ankaŭ momento, kiam ili naŭziĝas k turnas la dorson al la pioniroj de la movado, k oni ne plu sukcesas skui ilin al nova enviciĝo en la esperantista armeo. La registro de SAT, ekde la fondiĝo ĝis hodiaŭ, kun siaj multaj ŝanĝoj, eksiĝoj, aliĝoj, re-eksiĝoj, re-aliĝoj, ktp, atestas frapante pri la dirito. Persistemo! Ĝin ne atendu de multaj! Vanta iluzio.

Oni emas riproĉi k respondecigi kursgvidantojn, estrojn de grupoj k asocioj pro la perdoj de membroj aŭ lernantoj. Tio estas facila maniero, sed ofte maljusta. Kiam en la K-doj la konvinko pri la neceso k grava signifo de nia movado ne estas sufiĉe disvolvita, ĉia predikado estas vana. Do, jen ekslernintoj, kiuj grupiĝas kun la plej teruraj kontraŭuloj: la indiferentuloj, la apatiuloj, tiuj, sur kiujn superrege efikas rilate nian aferon la leĝo de l'inerto.

Malfacila pensosporto.

Mi rezignas laŭvorte citi, kion skribis antaŭ kelkaj semajnoj al ni aktiva esp. instruanto en Nederlando. La esenco de liaj diroj estas, ke eĉ en tiu centro de lab. esperantista aktiveco, kia estas Nederlando, k kie ĉiuj LEA-anoj ricevas « S-ulo »n, nur malmultaj kapablas k provas vere tralegi la gazeton k ĝui ĝian enhavon, utiligante ĝin por si mem k por sia medio. Ankaŭ el aliaj landoj ni jam aŭdis similajn dirojn. Esperanto estas malfacila pensosporto; oni bezonas grandan volon por finakiri ĝin; pri tio devus konscii ĉiuj Gek-doj k ili ne devus malesperi ĉe la unuaj malsukcesoj. Neniu el ni povas aserti, ke li tuj dekomence tralegis senpene esperantajn librojn k gazetojn. Sed la plezuro iom post iom akiri tiun kapablon estis certe grandega por ĉiu fidela adepto de la zamenhofa lingvo!

Ne estas laboristoj speciale dotitaj k pli lernkapablaj, kiuj atingis perfektan lingvokonon, sed estas tiuj, kiuj persistis kun firma decideco. Estas tiuj, kiuj arde deziris posedi la lingvon, ĉar ili estas *konvinkitaj* pri ĝia granda valoro por la laborista klaso.

Temas pri batalilo!

Sed ĉio tio ne klarigas ĉion. La problemo koncernas la tutan homaran evoluon. La individuoj lernantaj esp-on, restus sendube daŭre interesitaj k aktivaj por nia afero, se nia epoko sekvus rektlinie la vojon, kiu bezonigas esperanton, t.e. la vojo al progreso k kultura sociordo.

Sed tiel ne estas; la naciismo, la faŝismo, la militismo estas pligrandigantaj siajn influon k forton, k ili sentigas sian sufokan premon sur nian esperantan movadon. Tio komprenigas, kial restas nur la plej konvinkitaj, la plej firmaj en niaj vicoj...

Kaj tial nia afero vere staras sur multe pli vasta bazo ol multaj pensas. Ĝi staras en la unua vico ĉe la fronto de la granda batalo kontraŭ la mondreakcio: la neekzisto de nia movado signifus realan malfortigon de la batalfronto kontraŭ faŝismo k ŝovinismo. Havante esperanton, ni pli efike, pli trafe kontraŭbatalas la malbelegan hidron; havante esperanton, ni estas pli bone ekipitaj en la batalo.

Tion devus ĉiuj Gek-doj bone kompreni; tion devus kompreni ankaŭ la lernantoj de nia lingvo, ĉar tiam ili ne facilanime forlasus la studadon ĉe la unuaj malfaciloj renkontitaj; tion devus kompreni ĉiuj abonantoj al niaj gazetoj, tiam ili penus legadi ilin trae k ĝisfunde; tion devus kompreni ĉiuj membroj de nia organizo, tiam ili aktiviĝus, ĉiu laŭ sia povo k ĉe sia frontoparto.

Komprenante, ke mondlingvo estas vere efikplena batalilo por la proletaro, ni kun dankemo memoras je la 2-a de junio pri la publikiĝo — antaŭ 47 jaroj — de tiu modesta broŝuro, kiu enhavis la unuan gramatikon de esperanto, k pri ĝia same modesta kiel genia aŭtoro.

N. B.

Valencio, scenejo de la 14-a Kongreso

Por la fremda vizitanto, precipe por tiu devenanta el norda lando, Valencio prezentas kuriozan k altiran aspekton de suda urbo. La influo greka k araba rimarkiĝas tiel ĉe la muroj, kiel ĉe la spirito de ĝiaj loĝantoj.

Nu, la Valencia homo estas persono facile eksteriganta siajn sentojn k rapide reaganta antaŭ ĉio, kio pli malpli povas impresi lin.

La Valencia popolo tamen ne estas tiel sprita kiel la Andaluzia, sed ĝia viglo k pretemo por ĉia entrepreno igas ĝin simpatia, kvankam kelkafoje sian taskon ĝi ofte ne elfinas.

Ĝia agmaniero, precipe por arta verko, bildiĝas per la ofte uzata Valencia esprimo: «*Pensat y fet*» (t.e. « Pensita k farata »), per kio oni montras, kiom malgranda tempa distanco ekzistas ofte inter la genezo de ideo k ĝia praktika realigo.

La fremdulo nin vizitanta povas admiri en Valencio ne originalan urbon laŭ la historia vidpunkto — kiel ekzemple Toledo — nek ankaŭ gravan modernan urbon kun kosmopolita mieno (malgraŭ tio ke gravajn reformojn oni lastatempe faris), sed urbon, kies ĝenerala aspekto k ĉirkaŭanta kamparo donas al ĉiu ian optimisman impreson, kiu momente forgesigas, ke en la mondo ekzistas homoj klopodantaj akrigi malkonsenton bazitan sur pretendaj diferencoj rasaj k rangaj.

Aliflanke, la Valencia popolo estas ĝenerale preta helpi la fremdulon, eĉ se ne ekzistas rilate al li tia homa ligilo, kiel okazas inter ni, esperantistoj.

Io interesa por la vizitanto de nia urbo estas la popolaj moroj. Al la partoprenontoj de la SAT-a kongreso prezentiĝos la okazo ilin admiri, ĉe la kantoj k dancoj okazontaj dum Valenciaj foiraj festoj. Oni observas facile la araban parencecon de tiaj artaj esprimoj.

Rimarkinda estas ankoraŭ la amo de la Valenciaj virinoj por la floroj. Ne estas tiel kutime, kiel ekzemple en Andaluzio, ke floroj ornamu fenestrojn k balkonojn, sed tamen floroj estas multnombre kulturataj en Valencio, por kontentigi spiritan bezonon de ĝiaj loĝantoj k eĉ, multaj el ili, por esti sendataj eksteren.

Ne troviĝas gravaj montaroj proksime al la urbo, k la konsekvenco estas, ke lokoj por ekskursoj ne estas tre variaj, sed, ŝanĝe, la ebena aspekto de l'grundo permesas admiri amplekse k plenvide la senkomparan belecon de la Valencia kamparo.

Tia estas la scenejo, en kiu la SAT-anoj, esperantistoj nin vizitontaj travivos la kongresajn tagojn. Por ni, proletoj, kiuj tiom celas plifortigi solidarecajn ligilojn kun la fratoj de l'diversaj kontinentoj, la restejo — ni esperas — estos ŝajne adekvata.

J. V.

Por nia Kongreso

Bona ekzemplo de la danaj K-doj.

Ne povante aranĝi kongreskaravanon, eĉ ne povante pagi individue la kongreskotizon pro la malalta valoro de la dana krono, la K-doj el Odense cirkuligas liston, por almenaŭ monsubteni la Kongreson de SAT. Tiu ĉi ekzemplo estas tre imitinda ankaŭ por K-doj alilandaj, ĉar multaj povas kontribui tiucele sumeton. La Odense-anoj alvokas tute aparte la Kopenhaganojn partopreni en tiu ĉi agado.

BELGIANOJ, ATENTU!

MODIFO EN LA TARIFO: Kotizo kun « S-ulo » de nun kostas 5.50 belgojn jare, (anstataŭ 6.— belg. ĝis nun); kotizo kun « S-ulo » k « Senn. Revuo » 11.— belg. jare (anst. 12.— ĝis nun).

14-a Kongreso de SAT

en Valencio (Hispanio)

3.-8. aŭgusto 1934.

Kvina Komuniko

FERVOJA RABATO. — Ĉiu kongresano, kiu por veni al Valencio traveturos pli ol cent kilometrojn, ĝuos 40 % da rabato sur ĉiuj hispaniaj fervojlinioj. Al ĉiu aliĝinto ni liveros identigan netransdoneblan fervojkarton, nepre necesan por havigo de la favora veturbileto. Ĉiu atentu bone pri la esperantlingva resumo de la privojaĝaj instrukcioj, donitaj sur aparta folio. Jen proksimuma veturkosto de kelkaj urboj al Valencio, *sen dekalkulo* de la nomita rabato :

Cerbere	42	pesetoj
Marseljo	85	»
Argel	87	»
Lisbono	100	»
Ĝenevo	120	»
Parizo	135	»
Bruselo	181	»
Prago	190	»
Londono	215	»
Amsterdamo	235	»
Kopenhago	265	»
Stokholmo	367	»

La fervojkarton ni sendos komence de *julio* kune kun afiŝeto kun desegno pri la kongresmarko. En la sama koverto ni donos lastajn instrukciojn pri la akceptejo, ktp.

DISERTOJ. — Ĝis nun sin anoncis por diserti dum la kongres-tagoj, nur la fama poeto k prezidinto de la Kataluna Esperanto-Federacio, K-do *Jaume Grau Casas*. Bonvolu anonci vin kiel eble plej baldaŭ.

GRAVA ALIĜO. — Aliĝis oficiale la Kongreson la Hispana Socialdemokrata Partio. Ni atendas la aliĝon ankaŭ de ceteraj organizoj.

KAMARADO ! Se vi bedaŭrinde ne povas persone partopreni nian XIV-an, kial vi ne partoprenas ĝin spirite k sendas donaceton ? Ĉiuj atentu bone pri la adreso de l'Organiza Kongres-Komitato : str. Horno del Hospital, 12, Valencia.

Nova adreso de SAT !

La ĝisnuna stato, ke nia librostoko troviĝis en pluraj deponejoj, povis esti nur provizora, ĉar ĝi perdigis al la prizorganto, per la vojoj tien k reen, multe da tempo. Ankaŭ mankis loko por pakado. Ni nun luis sufiĉe vastan ejon kun bretaro, kiu servos kiel librodeponejo k oficejo samtempe ; tie oni trovos deĵoranton dum tri tagoj de la semajno (mardo, ĵaŭdo, sabato), k ĝia adreso estas de nun la adreso de la Sidejo de SAT, k samtempe de la Administracio k Redakcio, nome SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA, 67, avenue Gambetta, Paris (20). *Ĉiu bonvolu bone noti tion en sian memoron k de nun sendi ĉion, kio rilatas al SAT, nur al la nomita adreso (ankaŭ monsendojn).*

Neniam k en nenia okazo adresu poŝtaĵojn je la nomo de la redaktoro !!

La poŝtĉek-kontoj ne estas tuŝataj per tiu ĉi adresŝanĝo, — krom tiu en Leipzig, kiu ĵus estis likvidita, k la saldo konfiskita (?) de la Polico. — Ni ripetas, ke el landoj, kie ni ne havas poŝtkontojn, oni pagu per ordinara poŝtmandato, aŭ per bank-ĉeko tekstita je la nomo de nia Sekretario « BANNIER ».

La adresoj antaŭaj (23, *rue Boyer*, *k* 14, *avenue de Corbéra), ne plu estu uzataj !*

Ĉi loke ni volas esprimi nian dankon al la multnombraj Parizaj K-doj, kiuj libervole bonvolis helpi al ni dum tuta tago ĉe la translokigo de la libraro k arĥivaro.

* * *

En kunveno de la 9-a de aprilo, la Pariza SAT-rondo elektis unuanime en la Komitaton K-don Glodo *(SAT-ano 50), kiu jam seninterrompe ekde la fondo de SAT ĝis la lasta jaro estis Direkciano, anstataŭ K-do* Devaren, *kiu pro profesiaj kaŭzoj devis eksiĝi.*

Pl.- Komitato.

EL LA REDAKTEJO

DEZIRARO DE LA REDAKTORO.

Necesas paroli kelkajn vortojn pri kunlaborado al niaj gazetoj. Bona observanto konstatos, ke ni havas nur relative malmultajn konstantajn kunlaborantojn inter la SAT-anaro. Certe, eĉ kun la helpo de malmultaj regulaj k spertaj kunlaborantoj niaj revuoj povas havi aspekton varian, logan k interesan. Sed kial limigi al malgranda grupeto la aron da kunlaborantoj ? La gazetoj devas ja speguli la spiritostaton k la aspirojn ne de elito, sed de la tuta anaro.

Iuj K-doj diros : « Nu, se mi sendos skribaĵon al Parizo, la redaktoro malakceptos ĝin ; li trovos ĝin tro longa, tro mallerte verkita, tro fantazia, ktp. Povas esti ; sed povas esti ankaŭ, ke ĝuste en via raporto troviĝas treege interesaj informoj, kiujn nia legantaro sciavidas. Kaj en tiu okazo la *lingvo* de la verkaĵo ne ludas gravan rolon. Ĉar la redaktoro mem rebakos vian verkaĵon k donos al ĝi lingvan k stilan veston konvenan. (Tio tamen ne signifas, ke oni simple malzorgu la lingvan flankon aŭ la eksteran aspekton de la manuskripto, skribante sur rotacipapero, poŝformataj folietoj aŭ flanke ĉe la marĝenoj ; manuskripto povas esti plume skribita, — ni ĝin rekopios maŝine por la presejo, — sed ĝi estu skribita almenaŭ legeble !). Se ne plene aperos via raporto, vi povas esti certa, ke aperos almenaŭ la plej interesa parto. Abundo da manuskriptoj permesas al ni elekti la plej taŭgajn, k ni povas doni konsekvence maksimume interesan enhavon al la gazetoj.

Novaj esperantistoj k SAT-anoj devas atenti, ke principe ni malakceptas artikolojn verkitajn en polemika formo kontraŭ alia klasbatala tendenco reprezentita en SAT (ekzemple atakojn al socialdemokratoj, al komunistpartianoj, ks). Nia Statuto rajtigas nin rifuzi tiajn verkaĵojn. Ni nur en esceptaj kazoj akceptas pure teoriajn konsiderojn rilate la laboristan movadon, nome nur tiam, se el ilia publikiĝo povas rezulti ia pozitiva k senpera utilo por la legantoj, k se la artikolo atestas pri memstara pensado de la verkinto.

Tre volonte k prefere ni akceptas raportojn riĉajn je informoj pri stato, vivnivelo, bataloj de la laboristaro. Informojn pri aktualaj politikaj okazintaĵoj ni akceptas nur, se en ili speguliĝas personaj travivaĵoj, aŭ se estas deduktitaj el ili valoraj konsideroj, kiuj pligravigas k plilarĝigas la signifon de la temo, aŭ se la koncernaj informoj, kvankam sufiĉe gravaj de lab. vidpunkto, ne trakuris la tutmondan nacilingvan gazetaron.

Por la *literatura parto* de « Senn. Revuo » ni krome deziras tradukojn (precipe prozajn) de ne tre longaj fragmentoj el la nacilingva prolettendenca literaturo (modelo : la ĝisnunaj numeroj de « S. R. » !).

Por *La Lernanto* ni atendas ĝeneralan mobilizon de la finlernintaj kursanoj k de ĉiuj K-doj, kiuj sentas sin nekapablaj verki por la grandaj fratoj de « L. L. », por « S-ulo » k « S. R. ». Via okulo ŝtelĉasu trafajn anekdotojn, rakontetojn k humoraĵojn k esperantigu ilin senkompate por utiligo en « L. L. ». Originalaj rakontetoj k priskriboj kompreneble ankaŭ estas bonvenaj. Sed... evitu nepre sendi al ni banalaĵojn aŭ spritaĵojn, kiuj jam estas tro konataj tutmonde, ĉar tro ofte jam presitaj k tro malnovaj. Nia « humora angulo » abomenas la malspritaĵojn, k tiurilate nia paperkorbo ĉiam estas sufiĉe vasta... Ni diris.

ĈE LA LABORISTAJ ESPERANTO-ASOCIOJ

Kompletiga raporto pri la Kongreso de N.F.L.E.[1]

Ni ĉerpas el « Laborista Esperantisto » (n-o 4) : Unuafoje NFLE-kongreso okazis en Flandrio, parto de la nederlandlingva teritorio, kie la organizo nur antaŭ kvin jaroj komencis veki la intereson de la laboristoj por nia afero. La kongreson vizitis 550 anoj malgraŭ la granda distanco (inter kiuj ĉ 100 delegitoj el 71 sekcioj). Aparte menciinde estas, ke la intereso por la kongreso restis ambaŭ tagojn, tiel ke ĉe la fermo ne malpli ol 350-400 ankoraŭ ĉeestis. La fakto, ke unuafoje la kongreso oficiale estas akceptita de la urbestraro k ĝuis la favoron de ekskurso tra la haveno prezentita de ĝi, dum krome la urbo zorgis pri plantornamo de la salono, montras sufiĉe la aktivecon k bonvolon de la antverpenaj K-doj. Estis skabeno *Verept*, kiu salutis la kongresanaron nome de la urbo. K-do *Faŭlhaber*, la prezidanto de la Federacio, respondis, emfazante la celadon enkonduki esp-on en la lernejaro. Post diversaj kritikoj k respondo de estraranoj okazis la aprobo de la agadraportoj k de la gvidado, kontraŭ unu sekcio (Amsterdamo VI). La kongreso restis ĉe la antaŭjara decido, liveri « S-ulo »n al ĉiuj membroj. La proksima kongreso okazos en Bussum.

Okazis en la dua tago *SAT-kunveno*, kie oni per 32 kontraŭ 30 voĉoj decidis (ĉe 10 sindetenoj) ne elekti regionan SAT-peranton, k la jam menciita parolado de K-do Lanti.[1] Post finpritrakto de diversaj proponoj K-do *Faŭlhaber* finparole diris i.a. : « El niaj priparoloj dum tiu ĉi kongreso estu al vi klare, ke nia Federacio povas daŭrigi sian laboron laŭ sia nuna skalo NUR, se ĝi baziĝas sur la devizo, ke ni evitu ĉion, kio povas disigi nin, k serĉu ĉion, kio povas nin unuigi ! » —

En Nederlando SAT havis je la 1. jan. — 389 membrojn en 68 lokoj, en Flandrio 47 m. en 2 lokoj. (En 1932 la membronombro estis 271.)

La movado en Danio

Lastatempe la situacio en la Odense-a loka movado estis tre komplika. La nomo de nia klubo estas « Unueco », sed regis en ĝi plej akra malunueco k personaj konfliktoj. Kelkaj K-doj foriris por fondi propran grupon « Antaŭen ĝis la celo », kiu intencis IPE-aniĝi. La tiama prezidanto de « Unueco », K-do Sorensen, interrilatis kun la sekretario de IPE k malebligis al « Antaŭen ĝis la celo » aliĝi al IPE, ĉar « fondo de nova klubo estas nekomunista ago ; oni devas resti kiel opozicio en la ekzistantaj organizoj » ! Se nur la IPE-anoj ĉiam memorus tion. Poste K-do Sorensen mem aliĝis al IPE. Kompreneble ĉiu laboro por esp-o, kursoj ktp suferis en tiuj cirkonstancoj.

En ĉefkunveno, la 6. aprilo, « Unueco » i.a. elektis novan estraron kun SAT-anoj Simonsen k Laŭlund kiel prezidanto k kasisto. Espereble tio estas komenco de nova epoko por nia loka movado. — Meze de marto 4 lokaj SAT-anoj fondis SAT-rondon kun la nova, tre aktiva K-do Simonsen kiel peranto. La 20. aprilo ni propagandcele aranĝis esp. diskutadon pri la internaciaj organizoj. K-do H.P. Nielsen paroladis por SAT k K-do Sorensen por IPE. La diskuto estis sufiĉe akra ! Bedaŭrinde nur 20 aŭ 21 Gek-doj ĉeestis. Invititaj estis ankaŭ UEA-anoj, kiuj brilis per sia foresto. Hodiaŭ ni estas 7 SAT-anoj ĉi tie, k plej baldaŭ aliĝos ankoraŭ 2-3 K-doj. Niaj laborcirkonstancoj estas tiom malfacilaj, ke ni tre ĝojas pri ĉiu unuopa K-do, kiu aliĝas. *Aldonu en la Jarlibro* : Adreso de peranto por *Odense:* K-do S. Simonsen, St. Graabrödre str. 24.

(11 882.)

Jarkunveno de L.L.E. en Ĉeĥoslovakio[2]

Ĝi okazis la 1-an de aprilo en Laborista domo « Peklo » en Plzen. Ĉeestis 21 membroj, kiuj reprezentis la grupojn Aŝ, Plzen-Kulturo, Plzen-Peklo, Plzen-Ŝkodovak, Tluĉna k Nyrany. Estis elektata nova Komitato el Plzenaj K-doj, post akcepto de la raporto. Laŭ propono de l'Stonava grupo la kotizo por izoluloj nun egalas tiun de grupmembroj (4 kĉ). Duona kotizo por senlaboruloj, kiuj post peto fine eĉ povas tute liberiĝi de kotizpago. K-do Breŭer-Bratislavo faros dum la somero propagandparoladojn tra la regiono. La ĉeĥa eldono de « Lab. Esperantismo » estas sendita senpage al multaj adresoj. La kunveno malakceptis proponon, ke ĉiu ano de la Ligo iĝu aŭtomate SAT-ano (laŭ la holanda ekzemplo), por neniun *devigi :* La Gek-doj mem studu tiun aferon k decidu tute memstare. Ni deziras eviti fermentadon inter niaj membroj, ĉar ankoraŭ ne ĉiuj aprobus tiun ĉi decidon.

Laŭ « Bulteno de L.L.E. » (n-o 9).

[1] Nederl. Federacio de Lab. Esperantistoj.

[1] Ĝi aperos antaŭvideble en formo de broŝuro.
[2] Laborista Ligo Esperantista = L.E.A.

Holanda karavano al Valencio

Por tiu ĉi karavano anoncis sin jam 80 Gek-doj. Tio superas eĉ la fantaziojn de Don Kiĥoto. Ŝajnas, ke en Holando neniu povas kontraŭstari la bonkorajn invitojn de niaj Valenciaj Gek-doj k ĉiu propraokule deziras vidi, ĉu iliaj vizaĝoj vere similas iliajn afablajn vortojn.

V.

Nekrologo

La 26-an de aprilo 1934 mortis post longa, kruela malsano, K-do

FERD. SEIDL (16.462), Vieno.

Kunfondinto de ISE, li forlasis SAT k estis redaktoro de « La Socialisto ». En antaŭaj jaroj li kunlaboris inteligente k fervore al « S-ulo ». Post la febr. okazaĵoj en Aŭstrio li senhezite re-aliĝis al SAT, konfesante, ke la « historio decidis kontraŭ ni » (t.e. ISE). La fatala sorto ne plu lasis al li tempon denove labori en niaj vicoj. Sinceran kondolencon al lia edzino !

TRA LA ESPERANTA GAZETARO

Enigmaj « sendependiĝoj ».

Deklari sian organon « sendependa », ŝajnas fariĝi laŭmoda ĉe la esperantistaj gazet-eldonantoj. La Jung-a « Heroldo » estis la unua, sed delonge ĝi ne plu estas la sola. Pli sincera ja tiurilate estas « La Pirato », kiu konsentas nur... *relativan* liberecon en siaj kolonoj ! Sed jen la nova fakto : la sen ia dubo laborist-tendenca ĉinia gazeto « La Mondo », kiu aperas regule monate, nomiĝas subite « sendependa organo de esp. movado en Ĉinio ». Ni tralegis ĉion, kio estas skribita esp-lingve en tiu ĉi unua « sendependa » n-o (januaro) — parto de la teksto ja estas ĉinlingva — sed ni ne povis eltrovi, en kio konsistas la ŝanĝo per la sendependiĝo. La tendenco de l'artikoloj restas la sama : favore al komunismo k kontraŭ imperiismo. Novaĵo estas la lingvoscienca aldono. El la ĉefartikolo de *Ĉ. Ĉen* ni volas citi la konkludon : « ... Ĉinio longe dormis, sed kiam ĝi vekiĝos, tio estos kiel vekiĝo de leono. Ke nia (esp.) afero havas promesplenan prospekton en tiu vekiĝanta leono, estas ja ne kontraŭdiskuteble. Ĉinaj esp-istoj, batalante per esp-o por la sendependeco de sia nacio, plenumos grandan taskon k la plua evoluo de esp-o dependas de orientanoj, k donos novan forton al nia movado... »[1] Nenio nova do en Oriento : ĉe avangarduloj la NACIA *liberigo* estas formulo preferata al tiu de emancipo per klasa batalo (ekspluatatoj kontraŭ ekspluatantoj) !

La Suda Stelo, aperanta en Jugoslavio, sendependigis sin ankaŭ, nome, de ĉiuj « Ligoj ». Praktike la afero aspektas tiel, ke ne plu aperas « Laborista paĝo » en tiu gazeto, kiel antaŭe. Ne tre domaĝas, fakte, ĉar tiu « Laborista » paĝo enhavis kelkfoje nenion alian ol represon de literaturaĵo (ekz. el « S. R. ») ; ĝi estis sekve sensignifa por la organizaj progresoj de la jugoslava lab. esp-istaro.

Herooj de l'Homaro.

En tiu revuo sen alia gvidlinio, ol prezenti esperantigitan literaturon, en tiu brasika ĝardeno, en kiu kreskas ĉiukoloraj, ĉiunuancaj k ĉiuspecaj brasikokapoj, salatoj k mikslegomoj, — kia estas « Literatura Mondo », aperis ankaŭ (en n-o de marto-aprilo) artikolo de Georgo Verda pri la savo al la membroj de l'ekspedicio de « Ĉeluskin ». G. V. uzas la okazon por laŭdi la homan solidaron : « Pri tio ja temas : ke ĝuste nun, en tempo de cinika egoismo, kiam la ideo de homeco k solidareco refalis en foran antikvecon, kelko da bravuloj pruvis al ni, ke ni eraras, ke la homa animo tute ne falis ankoraŭ tiom malalten — ili fariĝis vivanta universitato (*tiel!* N.B.) de bela optimismo, k kiel longe ekzistos sur nia tero Kamanin-oj k Uŝakov-oj k Schmidt-oj, tiel longe ni firme alte-tenos la standardon de homeco, de solidareco k nobla idealismo ! »

Tute konsentite : la sovetiaj herooj meritas ĉies laŭdon k admiron pro sia nobla faro. Sed per kiu mezurilo G. Verda juĝas la epokon, kiun li travivas, kiel speciale senaniman — kompare kun antaŭaj ? Evidente, okazas ĉiutage tiom da friponaĵoj k malnoblaĵoj, ke la noblaj agoj ŝajnas esceptoj, sed — ĉu en pli fruaj epokoj ne estis simile ?... Malpli da senpripensaj frazoj, sinjoroj ĵurnalistoj !

N. B.

La « Proleta Voĉo » en Hispanio.

Antaŭ ni kuŝas la duonjarkolekto de la organo de PUIL (Prolet-Esperantista Unio de Iber-Amerikaj Landoj) ampleksanta du numerojn po kvar paĝoj, kvankam laŭanonce ĝi aperu ĉiumonate. Tio estas tre bedaŭrinda fakto, ĉar la esperantista laborista movado estas pli granda ol supozigas la eta gazeto.

Prave pledas la « Proleta Voĉo » pri la aliĝemo de la proletoj al la neŭtralaj organizoj. Sed, ĉu la kaŭzo de tio ne devenas de la mallarĝa ideologia bazo k de la tro doktrinema enhavo de la gazeto, kiu estas laŭ nia scio la sola iberia esp-laborista ? La du numeroj enhavas preskaŭ nur hispanlingvaĵojn, inter kiuj la artikolo « Nia idearo » okupas preskaŭ 4 paĝojn ! Certe, la teoria fundamento de iu movado estu pristudota, sed ĉu la neceso de esperanto por nia batalo ne estas *evidenta* ? Ĉu PUIL ne havus pli da sukceso, transformante la P.V. en *propagandan* gazeton, kiu instigu la prolet-esperantistojn al profunda studado de nia lingvo k donu regule stimulojn al la hezitemaj lernantoj ? Kaj fine : La fajrero de l' entuziasmo ekflamas nur, kiam ekzistas intima interligo kun internacia asocio. Sekve, hispanaj K-doj, la manon al SAT ! *H. P.*

[1] Mi citas senŝanĝe la ne tre klare konstruitan frazon. — *N. B.*

Restu fidelaj !

Ni direktas tiun vokon speciale al kelkaj nederlandaj Gek-doj, kiuj dum longaj jaroj estis membroj de SAT, sed ne renovigis sian membrecon en tiu ĉi jaro. Kial ? Kredeble ili forgesis la kotiz-pagon, pro tio ke ili kiel federacianoj ricevas jam regule la gazeton « S-ulo », k ili pensas eble, ke per tio ili restas membroj de nia Asocio. Sed tio lasta ne estas vera. La ricevo de nia gazeto per la kontrakto kun N.F.L.E. ne signifas, ke la abonantoj ankaŭ estas membroj de SAT ! Por esti SAT-anoj, ili devas pagi sian specialan kotizon, kiu estas tre malalta[1] pro la fakto, ke al N.F.L.E. ili pagas la parton por la gazeto. Ankaŭ ne forgesu, ke alterne kun « S-ulo » (nome la 10-an de ĉiu monato) aperas « Sennacieca Revuo » (16-paĝa, ilustrita, kun sama formato kiel « S-ulo »); ni opinias, ke ĉiu K-do-membro, kiu ne estas senlabora, povus aboni ankaŭ al tiu ĉi Revuo, kiu estas vere riĉenhava je informoj k dokumentoj k krome prezentas grandan parton da literaturaĵoj.

Nederlandaj eks-membroj, re-aliĝu al SAT ! Restu fidelaj !

Kelkaj juĝoj pri « S-ulo »

(El lastatempe ricevitaj skribaĵoj).

« ... mi devas esprimi al vi mian plaĉon k kontenton pri «Sennaciulo». »

H. Brukenberger (9877), (Esp. instruanto) *Zandamo.*

« Mi treege ŝatas « S-ulo »n k « Senn. Revuo »n. Mi neniel povas esti sen ili. Kresku la SAT-afero ! »

R. Barta (8207), Denvero.

« Komence de oktobro 1933 mi aliĝis al SAT k abonis al « S-ulo » k la Revuo. Mi tre ĉagreniĝas, K-doj, ne povante renovigi la abonon, pro tio ke mi baldaŭ devos plenumi militservon. La noblaj celoj de nia Asocio k miaj novaj esperantistaj K-doj tutmondaj entuziasmigis min... »

18 799 *(Francio).*

« Mi gratulas vin : ambaŭ, « S-ulo » k « S. R. », estas bonege redaktataj, la legaĵo tre interesa. Daŭrigu la bonan laboron ! »

Th. Aldworth (18 876), Bedvaso.

[1] 1,50 guld. jare ; 4 gd. jare kun « S. R. ».

EKSAMIKOJ

Kiam la Hitler-movado kaptis la potencon, estiĝis baldaŭ amikeca kontakto inter la brun-ĉemizuloj k la italaj faŝistoj. La unuaj vojaĝis al Italio k entuziasmaj italaj faŝistoj iris Germanion por ekkoni la benitan efikon de ambaŭ faŝismaj reĝimoj.

Tiuj tempoj jam pasis, k en « Der Deutsche » (La Germano), la organo de d-ro Lej, la ĉefo de la germana laborfronto k en « Lavoro fascista » (Faŝista Laboro) la « sinjoroj » nun mem skribas tion, kion la kontraŭfaŝistoj ĉiam asertadis. Laŭ la germana raportisto la italaj balotoj de la 25-a de marto (al la faŝista parlamento) ne estas aŭtentikaj, ĉar « nur iom pli ol 25 % el la itala loĝantaro posedas la elektorajton k oni devas pagi por tio imposton de 100 liroj. Tiel la mizeruloj ne povas partopreni en la balotoj, io, kio en Germanio ne ekzistas ».

Kion respondis la « Lavoro fascista » ?

« Kio rilatas al la antagonismo inter kapitalo k laboro, ni volonte konfesas, ke Germanio jam pli progresis ol Italio, ĉar efektive la naci-socialismo likvidis ĉiun kontraston inter kapitalo k laboro tre simple k travideble : Ĝi ligis la laboristojn ĉe manoj k piedoj k transdonis ilin tiel al la kapitalistoj. »

(Laŭ « De Fakkel »)

Postrikolte

La principo pri gvidanteco.

En februaro parolis d-ro Lej pri la esenco de la nacisocialisma principo pri gvidanteco k priskribis ĝin jene : « Adolf Hitler diris iam : Mi sentas min kiel patro en ĝardeno kun siaj infanoj. Mi lasas ilin ludi k fari, kion ili volas, k mi nur atentas. Jen mi de unu forprenas tranĉilon, jen de alia alumetojn, jen de alia tion k tion. » Tiuj ĉi esprimoj kompreneble ne povas esti interpretataj laŭvorte, ĉar ĵus la faŝistaj gvardioj ricevis 2 ½ milionojn da ponardoj k ministro Göring treege ŝatas alumetojn, tion montras la sperto. Sed d-ro Lej priskribis dum la sama parolado la praktikan efikon de la principo pri gvidanteco : Se la nacisocialistoj postulas plenumon de malnovaj promesoj aŭ eĉ la plenumon de la programo, tiam venas la « gvidanto » k diras : « Haltu, nun mi devas forpreni tiun instrumenton de la infanetoj ! Nun ni komencos ion alian ! » Kaj la « infanetoj » aplaŭdis.

La sovetiaj fervojoj en la jaro 1933.

En la jaro 1933 la nombro de la veturiloj ĉe la sovetiaj fervojoj pliiĝis je 936 lokomotivoj, 17.500 ŝarĝaj k

1.350 personaj vagonoj. Elektrigitaj estis 524 km da fervojoj, elektrigajn laborojn oni komencis ĉe 928 km. La plenumkapablo de la fervojoj ne plialtiĝis, dum la plenumkapablo de la industrio plialtiĝis je 9 %. La plano, konstrui 1.749 km da novaj fervojoj, estis plenumita nur je 64 %.

Laŭ ITF-gazetservo.

Mi ne povas kompreni

Prenante en la manon nian adresaron de SAT, mi miras pro la diferenco en la membronombro inter kelkaj urboj. Kiam mi ekzemple citas la urbojn Roterdamo aŭ Amsterdamo (la loĝantaro estas nur po 500.000) k mi komparas kun ili kelkajn urbegojn, tiam treege ekfrapas la proporcie malgranda nombro da SAT-anoj en ĉi lastaj. Mi estas scivola pri la kaŭzo ; mi demandas, ĉu esp-o tie ne estas tiel disvastigata kiel en aliaj landoj ? Ĉu oni tie ne ŝatas SAT ? aŭ eble oni ne sufiĉe forte propagandas ?

Eble vi rediros, ke en Nederlando la L.E.A. treege favoras al SAT, sed tiam mi demandas : Ĉu en aliaj landoj oni ne favoras al SAT ? Ankaŭ tie oni povas subteni SAT kiele ajn. K-doj tutmondaj, vi devas kompreni, ke esp-o ne valoras en nia propra lingva regiono ; esp-o povas vivi nur internacie. Vi devas kompreni, ke la L.E.A. estas nur la koridoro al la SAT-movado.

K-doj, ni ĉiuj sentas, ke nova mondmilito estas eksplodonta. Ĉu ĝi trovos nin pretaj ? Nu, ĝis kiam ni ne estos konvinkitaj pri nia preto, ni ne rajtas ripozi ; ni prenu la ekzemplon de tiuj, kiuj preparas la hombuĉadon : ili filaboras dum la tuta tago. Responde ni fortigu *nian interligilon* dum la tuta tago. Membrigu k membriĝu al SAT ! *H. Oosthoek (18 127).*

Diskutejo

Pri I.G.E.L.
(Internacia Grafika Esp. Ligo.)

Certe estus preferinde starigi en SAT sekcion de grafikistoj. Sed kolegoj en faŝistaj landoj ne povus sin anonci kiel anoj de iu organizo apartenanta al SAT. Ankoraŭ restas la eblo al ĉiuj interrilati k unuiĝi laŭmetie.

Ni, kiuj ankoraŭ havas la liberon, restu fidelaj subtenantoj al SAT, — sed, samtempe, se ni povas iamaniere unuigi iun lab. grupon mondskale — estas nia solena devo tion fari : Ni laboru SAT-anece en ĉiuj kampoj — k eble SAT ricevos la rikolton.

W. V. (17 040).

Laborista Esperanta Grupo, Ĝenevo (Svisio), 6, rue des Terreaux-du-Temple, organizos komence de junio, leter-vesperon. Skribu leterojn multnombre. Dankon.

Recenzejo

Universala Esp. Asocio, Historia Skizo, 1908-1933. — Form. 11×15 1/2. 110 p. Prezo : 1.50 sv. fk. *Ĉe UEA, 1, Tour de l'Ile, Genève.*

Jen resumo interesa k leginda pri la historio de UEA, kun ilustroj k dokumentoj ; aldonita estas traktajo pri la interna funkciado de UEA k traktajo de Hodler : « Kiel nin organizi ? ».

Universala Esperanto-Asocio, Raporto 1932 k raporto pri la Kongreso en Kolonjo, 1933. Form. 12×16. 43 p. Nevendebla.

Curso Completo de Esperanto. Eldonas : Portugala Instituto de Esperanto, Rua Jardim do Regedor, 5, 4º, *Lisbono.* 2. kajero. Prezo : 2,50 esk.

Jen do la 2-a kajero de tiu lernolibro publikigata iom post iom de niaj portugalaj amikoj. La kajeroj havas la formaton de « La Lernanto », sekve tute taŭgas por la celo. En tiu ĉi kajero finiĝas la enkonduko per rekomendo, kiel studi, k estas komencata la klarigo de la gramatikaj reguloj. Ni trovis kun plezuro sur la kovrilo rekomendon de nia Valencia Kongreso. Ni rekomendas la havigon de la verko al ĉiuj portugallingvanoj.

Slovenio *(Drava Banusejo)*. Riĉe ilustrita prospekto kun esp. tekstoj pri tiu ĉi pejzaĝe belega regiono de Jugoslavio. Oficiala eldono de la grava fremdultrafika societo en Ljubljana « Putnik » (adr. Tyrševa č. 1, *Ljubljana,* Jugoslavio.).

Ekster nia Movado

La aŭstria ministro por komerco k trafiko, Stockinger, cetere komandanto de unu el la famaĉaj kristanaj armitaj bandoj, kiuj en sango dronigis la laboristan movadon de Aŭstrio (kia rekomendo !) parolis la 11. aprilo per la Viena radiostacio pri esp-o k la internacia konferenco por instruado k praktikado de esp-o, kiu okazas en tiuj ĉi tagoj en Vieno. Li parolis parte en esp-o.

Pacamikoj eldonis okaze de la 18. majo, la « Tago de Bonvolo », gazet-n-on « La Junularo k la Mondpaco », interalie ankaŭ en esperanto. Ĝia devizo estas « Se la infanoj de la tuta tero volas doni al si la manon, la mondo mirinde rapide ĝuos belegan pacon ». (Prezo de la gazeto : 1 ekz. : 10 svis. cent. ; 25 ekz. k pli : 1.50 sv. fk. + 10 % sendkostoj, antaŭpage ĉe s-ino Romeyn, 2, Nassau Zuylensteinstr., *Hago,* Nederl.).

La Levanta Foiro, okazanta en Tel-Aviv (Palestino) de 26.4.-26.5.. uzas esp-on, imitante aliajn famajn foirojn. Dum la foiro okazos ankaŭ la Unua proksim-orienta esp. kongreso, en la foira konstruo mem.

Aperis listo pri danaj migrulhejmoj kun ŝlosilo ankaŭ en esp-o.

Aperis denove esp. lingva turisma prospekto, lukse presita, pri *Aŭstrio,* eldonita de la ministerio por komerco k trafiko.

Memornoto

Represis el « Senn. Revuo » : *Le Prolétaire,* Liége, 1.4., 21.4 (sennac. kanonfabrikantoj, let. el Germ. k Aŭstrio).

Priesper. artik. k notojn enhavis : *Signalen,* Stokh., 5., 12., 19., 26.4., 3.5. ; *Arbetaren,* Stokh., 11., 26.4. ; *De Fakkel,* Amsterd., 10., 17.4. ; *Le Prolétaire,* Liége, 1.4. (rekomendas SAT !) ; *Le Peuple,* Bruselo, 18.4., 19.4. ; *Tram Belge,* Brus., 15.4 ; *La Patrie humaine,* Paris, 20.4. (rezolucio de la FEO-Kongreso) ; *La Vanguardia,* Buenos-Ajres, 7.4. (komunikoj de la Soc. Frakcio).

Represis el « La Lern. » : *Le Prolétaire,* Liége, 5.5. (morto de K. Vališ). en esp-o.

Pri la SAT-Kongreso raportis : *L'Espérantiste sisteronnais,* n-o 39 ; *Nia Bulteno,* Los Angeles, n-o 10

[1] Vd. ankaŭ la antaŭan n-on.

Radio-Programo

26.V. : Tour Eiffel, 1.389 m. (15.45-16.00 h.), turismo, *same:* 2.VI ; Brno, 325 m. (17.15-17.25), parolado, *same:* 2.VI. Zagreb, 276 m. (18.30-18.45), parolado. Minsk, 1.442 m. (22.05-22.20), labor. vivo, *same:* 28., 30.V.

27.V. : Marseille-Provence, 400 m. (9.45-10.00). Leningrad, 1.224 m. (22.45-23.15), kolĥozoj ; *same;* 30.V., 3.VI., 1.224 m.

3.VI. : Leningrado (19.30-19.55), esp. literaturo.

AVERTO !

K-do *Bosma* (18 771), Heerenveen, plendas pri *J. Kopecky* en *Prešov,* Šturovastr. 4, Ĉeĥoslovakio, kiu metis kor. anoncon en « La Nova Epoko » de 2.6.32, poste akceptis kor-adon k interŝ. de PM kun li, k subite rompis la rilatojn, ne respondante al pluraj skribajoj, eĉ rekomendite senditaj. La koncernulo ŝuldas al K-do Bosma por 119.— fr. fr.

Korespondado

Aŭstrio :

K-do *Otto Wamser, Wien XVI,* Lorenz Mandlg. 51-53, V. Stiege 11/16, dez. kor. kun Gek-doj ĉl. per vidajkartoj.

Danio :

Ge-anoj de nia klubo dez. kor. kun Ge-kdoj ĉl pĉt. Resp. gar. Skribu al : Lab. Esp. Sekcio, Hotel « La Espero », Rysgade 23, *Aarhus.*

Francio :

K-do *Marcel Noverraz,* 34, rue de Maistre, *Paris XVIII,* dez. kor. kĉl., PK., L., ktp., pri ĉiuj temoj.

20-jaro K-do dez. kor. kun Gek-doj ĉl. Nepre resp. Skribu al : *Guillou Sylvestre,* Ecole Normale d'Instituteurs, *Saint-Brieux* (C.d.N.)

Hispanio :

Kdo *Pedro Miravete,* Casa Fabra 15, *Llivia Gerona,* dez. kor. kun Gek-doj el ĉl.

Grupo de junuloj-esperantistoj dez. kor. kun la tuta K-daro de la terglobo. Adr. : S-ro *Juli Jampisto,* str. Arago 379, *Barcelona.*

Nederlando :

Dez. koresp. 14 Gek-doj (7-monataj gelernantoj el kurso de K-do H. Brukenberger), L., PI., kĉl. Adr. : K-do *H. Brukenberger,* Blokje 7, *Zaandam.*

Portugalio :

50 gelernantoj dez. kor. kun ĉl. Gek-doj pĉt. Certa respondo. Adreso : « Esperanta kurso », Universidade Popular Portuguêsa, R. Luis Derouet. C.P.P., *Lisboa.*

Svedio :

Du svedaj lab. esperantistoj dez. interŝ. bildkartojn kun gejunuloj en la tuta mondo. Resp. sendu al : K-do *Karl Svensson,* Andrégatan 13, *Malmö,* au K-do *Hilding Hakansson,* Norra Langgatan 7, *Malmö.*

Por la letervesperoj de Sekcio II. Ni deziras monate komunan daŭran kor.-adon kun lab. grupoj tutmonde. Por ŝpari afrankon, oni sendu la gruplet. en unu koverto al la Sekr. : K-do *A. v. Staveren,* Oostvornschestr. 11 b, *Rotterdam (Zuid).* Nederlando.

GERMANIANOJ, ATENTU !

La poŝtĉekkonto je la nomo de SAT-Paris en Leipzig *estas likvidita de la germana polico. Uzu de nun la pagmanieron per* poŝta *mandato.*